woensdag 15 april 2020

Beste Truus,

Je was 19 jaar oud toen de oorlog uitbrak, en vanaf het eerste moment hoorde jij bij het verzet. Drie jaar later, op je 22ste, zorgde je voor de liquidatie van een belangrijke NSB-er. Een gevaarlijke taak die jou je leven heeft gekost.
Ikzelf ben ook 22 jaar oud. Hoewel dat al een volwassen leeftijd is, voel ik me vaak nog een kind. Er zijn zoveel dingen die ik nog niet weet of nog niet heb gedaan. De verantwoordelijke wereld van volwassenen komt langzamerhand wel dichterbij, maar ik geloof niet dat ik er al inzit. Maar misschien komt dat nooit en is het een illusie. Ik vraag me af hoe het voor jou is geweest. Heb jij je ook zo gevoeld, zo tussen kind en volwassen in? Misschien heb jij daar door de oorlog geen ruimte voor gehad. Geen ruimte om dingen niet te weten, om vrij te zijn maar tegelijkertijd nog een vangnet te voelen, om langzamerhand jezelf en de wereld ontdekken.
Naast dat we dezelfde leeftijd hebben, wonen we ook in dezelfde buurt. Slechts twee straten verwijderd van mijn huis ben je opgegroeid. Je woonde naast het inmiddels wereldberoemde Rietveld Schröderhuis. Het is nu een museum en elke donderdag geef ik er rondleidingen. Hoe vond jij het om naast zo'n revolutionair huis te wonen? Vond je het mooi? Soms denk ik aan jou als ik wandel door de buurt. Ik stel me voor dat jij hier ook vaak hebt gelopen. De straten zijn nauwelijks veranderd. Genoot jij ook zo van de bomen in het park die in de lente langzaam weer groen worden? Ik vraag me af waar jij van hield, wat je leuk vond. Misschien hadden we wel nog veel meer overeenkomsten. En toch zien onze levens er totaal anders uit. Het blijft lastig voor te stellen dat vrijheid en het onbezorgde leven van je wordt afgenomen. Ik ben eraan gewend om te kunnen gaan en staan waar ik wil. Ik mag dragen, eten, zeggen en zingen wat ik wil. Ik mag met iedereen omgaan, we zijn allemaal gelijk aan elkaar. Een poos geleden zat ik in een overvolle trein richting Amsterdam. De mensen klaagden over de drukte. Toen dacht ik aan de treinen naar Auschwitz, hoe

de mensen dagenlang opgehoopt in barre omstandigheden werden vervoerd. Ik besefte me dat ik ondanks de vele passagiers zelf had gekozen om in de trein te stappen, en dat ik bij ieder station uit kon stappen. Ik realiseerde me hoeveel vrijheid ik eigenlijk heb en hoe waardevol dit is. Ik ben er dankbaar voor, maar ik vind ook dat iedereen er recht op zou moeten hebben, dat het voor iedereen vanzelfsprekend zou moeten zijn. Het is absurd om te bedenken dat het tijdens
de oorlog helemaal anders was. Hoe zou het voor mij als muzikant geweest zijn om in die omstandigheden te leven? Om geen vrijheid te hebben en niet zelf te beslissen wat ik wil maken en spelen? Ik denk het voor muzikanten juist heel erg belangrijk is om je vrij te voelen. Muziek is voor mij een vorm van het uiten van emoties. Gevoelens die je niet met woorden kunt delen, maar via muziek toch kunnen spreken. Om tot creëren en spelen te komen moet ik los zijn van regels en oordelen, die zijn benauwend en resulteren in iets wat niet oprecht is. Als ik die vrijheid niet had zou muziek maken voor mij geen zin hebben.
Misschien herken je daar iets in. Jij hebt vanaf het allereerste moment aan de kant van het verzet gestaan. Je hebt gevochten voor je vrijheid, die liet je je niet zomaar afpakken. Want misschien is het met het leven wel hetzelfde als met muziek maken; zonder vrijheid heeft het geen zin. Ik heb ongelooflijk veel bewondering voor hoe jij hiermee bent omgegaan. Je dapperheid, vastberadenheid en hoe je jezelf en je eigen belangen opzij hebt gezet om anderen te helpen. Dat vind ik inspirerend. Het zet me aan het denken. Ik weet niet wat ik in jouw plaats zou doen, maar zo'n situatie maak ik hopelijk ook nooit mee. Desondanks kan ik het wel meenemen naar mijn eigen leven. Wat kan ik voor een ander doen? Die vraag stel ik mezelf nu iedere keer als ik langs jouw naam in narcissen fiets.

Charley Harsema